

החלטת ועדת האתיקה
בקובלנות נגד חבר הכנסת חנוך דב מילביצקי
מיום כ"ז בסיון התשפ"ה, 23 ביוני 2025

בוועדת האתיקה התקבלו שתי קובלנות העוסקות בהתנהלותו של חבר הכנסת חנוך דב מילביצקי בעת מילוי תפקידו כסגן יושב ראש הכנסת. כמו כן, התקבלו שתי קובלנות העוסקות בהתבטאויותיו, כחבר כנסת מן המניין, כלפי חברי כנסת אחרים.

קובלנות נגד חבר הכנסת מילביצקי בתפקידו כסגן יושב ראש הכנסת:

א. התנהלות חבר הכנסת מילביצקי בעת שניהל את ישיבת מליאת הכנסת ביום 15.7.24:
הקובלת: חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן

הקובלנה: בישיבת הכנסת מיום 15.7.24, כשחברת הכנסת תומא-סלימאן סיימה לשאת את דבריה על הדוכן, הורה חבר הכנסת מילביצקי לסדרנים להוציא אותה ממליאת הכנסת, בעודו גוער בה ואומר: "חצופה", "תוציאו אותה החוצה" ו-"ככה החלטתי" – כל זאת תוך התעלמות מהנחיות הייעוץ המשפטי למליאה.

תגובת חבר הכנסת חנוך דב מילביצקי: חבר הכנסת מילביצקי הסביר כי חברת הכנסת תומא-סלימאן התייחסה בסיום לערוץ אל-ג'זירה ואמרה כי "הערוץ לא מייצר חדשות אלא משדר את מעשי ההרג ומעשי הרצח מרצועת עזה", וכי אין בכוונתו לאפשר התייחסות לכוחות צה"ל כאל מי שמבצעים מעשי רצח. לדבריו, את הדברים האלו אמר לחברת הכנסת תומא סלימאן, ובעקבות כך החל ויכוח, שבו לא נשמעה להערותיו ודיברה אליו בחוסר כבוד, ולכן הוצאה מהמליאה.

דיון הוועדה

1. הוועדה צפתה בקובץ הווידאו של ישיבת המליאה המתעד את האירוע. בתיעוד נראה כי חברי כנסת רבים הפריעו בקריאות ביניים לנאומה של חברת הכנסת תומא סלימאן, וחבר הכנסת מילביצקי, בתפקידו כיושב ראש הישיבה, לא עצר אותם מלעשות כן. למרות ההפרעות חברת הכנסת תומא סלימאן סיימה את דבריה וירדה מן הדוכן, ואז השיח בין השניים התלהט, ובסופו הורה חבר הכנסת מילביצקי על הוצאתה מהמליאה על ידי הסדרנים תוך קריאות "החוצה" חוזרות ונשנות. בקובלנה נטען שהוצאתה של חברת הכנסת תומא סלימאן מהמליאה הייתה בניגוד גם לעמדת הייעוץ המשפטי למליאה.

2. הוועדה סבורה כי גם אם הערתו של חבר הכנסת מילביצקי כי לא יאפשר אמירות המאשימות את חיילי צה"ל ברצח – הערה שגם לדעת הוועדה שנכתבה בהחלטות קודמות הן הפרה של כלל האתיקה ולא ראויות להיאמר בכנסת – יכולה להתפרש כחלק מסמכויותיו כמנהל הישיבה, הרי שיש דרך ראויה לעשות זאת.

3. הוועדה מבקשת להזכיר כי על יושב ראש הישיבה מוטל התפקיד לאפשר לכל אחד מחברי הכנסת לנצל את מלוא זמן הדיבור שלו, והוא אינו יכול להשלים עם קריאות ביניים של חברי כנסת אחרים המונעות מהנאום לממש את זכות הדיבור שלו. אחריות זו מוטלת על כתפיו גם

אם הדברים שנאמרים אינם ערבים לאוזנו או לאוזנם של חברי כנסת אחרים, שכן בתפקידו כסגן יושב ראש הכנסת נדרשים ממנו ממלכתיות ושימוש בכוח שהוענק לו למילוי תפקידו באופן ממלכתי והוגן, תוך מתן אפשרות ביטוי גם לעמדות פוליטיות אידיאולוגיות שונות.

4. חבר הכנסת מילביצקי אומנם אמר בראשית דבריו שלא יאפשר התייחסות לחיילי צה"ל וכן נתן לחברת הכנסת תומא סלימאן לסיים את דבריה מעל הדוכן, אך במהלך הנאום לא פעל כדי להפסיק את ההפרעות לדבריה מצד חברי הכנסת. כמו כן, הוא הוציא אותה מהמליאה ללא שקרא אותה לסדר בשלוש קריאות, וקרא לעזרת הסדרנים, בלי שניתנה לה ההזדמנות לצאת בעצמה. מהלך הדברים לווה בקריאות שלו לעברה שוב ושוב: "החוצה". שילובן של כלל הנסיבות המתוארות הוביל את הוועדה לקבוע כי יש בהתנהלותו של חבר הכנסת מילביצקי באותו אירוע הפרה של כללי האתיקה, משום שימוש לרעה בכוחו.

ב. התנהלות חברת הכנסת מילביצקי בעת שניהל את ישיבת מליאת הכנסת ביום 3.4.24: הקובל: חבר הכנסת עופר כסיף

הקובלנה: שני אירועים התרחשו במליאה באותה הישיבה והוצגו בקובלנה. באירוע הראשון חבר הכנסת מילביצקי לא מנע הפרעות והתפרעויות קשות במהלך נאומו של חבר הכנסת כסיף, הפנה אליו את גבו, ולא הוציא מהמליאה את חברי הכנסת המתפרעים או קרא אותם לסדר. כמו כן, כשחבר הכנסת כסיף פנה לחבר הכנסת מילביצקי בבקשה שישמור על זכות הדיבור שלו, הורה חבר הכנסת מילביצקי לסדרנים להורידו בכוח מדוכן הנואמים. באירוע השני חבר הכנסת מילביצקי הורה על הוצאת חבר הכנסת כסיף מהמליאה בעקבות אמירתו במהלך נאומו כי "הפלישה והמצור על בית החולים שיפא הוא פשע מלחמה".

תגובת חבר הכנסת חנוך דב מילביצקי: באירוע הראשון ניסה חבר הכנסת מילביצקי לאפשר לחבר הכנסת כסיף לדבר ללא הפרעה, אך חבר הכנסת כסיף הוסיף אש למדורה כששנט בחברי הכנסת שהתקוממו על דבריו. בקשותיו של חבר הכנסת מילביצקי לחדול מכך לא נענו, וחבר הכנסת כסיף אף הרים עליו את קולו והפגין חוסר כבוד כלפיו כיושב ראש הישיבה, ועל כן חבר הכנסת מילביצקי נאלץ להרחיקו מדוכן הנואמים. בעניין האירוע השני טען חבר הכנסת מילביצקי כי אמירתו של חבר הכנסת כסיף מהווה הפרה חמורה של ההתנהלות התקינה בכנסת, והוא אינו מתכוון לאפשר קריאות המאשימות את חיילי צה"ל בפשעי מלחמה מעל דוכן המליאה. עוד ציין בתגובתו כי לאחר שחבר הכנסת כסיף התיישב במקומו הוא צעק לעברו "זבל" כמה פעמים.

דיון הוועדה

5. בתיעוד הווידאו של ישיבת המליאה נראה כי תוך כדי נאומו של חבר הכנסת כסיף קמו כמה חברי כנסת ממקומותיהם, התקדמו לעבר הדוכן וקראו קריאות נגדו באופן שנמנע ממנו להשלים את דבריו. עוד ניתן לראות כי חבר הכנסת מילביצקי מפנה באופן מכוון את גבו לחבר הכנסת כסיף בעת שהוא עומד על דוכן; אומנם חבר הכנסת מילביצקי קרא את חלק מהחברי הכנסת לסדר, אך למעשה הוא לא עשה די כדי למנוע את המהומה שהתרחשה במליאה.

6. הוועדה לא ראתה בסרטון את אמירתו של חבר הכנסת כסיף כנגד חבר הכנסת מילביצקי. עם זאת, דבריו של חבר הכנסת כסיף היו חמורים וקשים, ולכן גם הוטלה עליו סנקציה בגינם על

ידי ועדת האתיקה : בהחלטה מס' 28/25 קבע ועדת האתיקה שהתבטאויותיו אלה היוו הפרה חמורה של כללי האתיקה.

7. הוועדה סבורה שליושב ראש הישיבה סמכות להעיר על אמירות מעל הדוכן הסותרות את כללי האתיקה, ובמקרים מסוימים גם להוריד את הנואם מהדוכן בעקבותיהם ; אך לא ראוי להוריד דובר ולהוציאו מאולם המליאה באופן מיידי. לאחר הצפייה בסרטון הוועדה מבקשת להוסיף כי גם הפניית גב לחבר הכנסת הנואם מהדוכן מצד יושב ראש הישיבה אינה מוסיפה כבוד לכנסת וליושב ראש הישיבה, אך הוועדה רשמה לפנייה שחבר הכנסת מילביצקי כבר לא נוהג כך. עם זאת, על יושב ראש הישיבה לאכוף את הסדר באופן שווה ולפעול בממלכתיות לענין הוצאת חברי כנסת תוך קריאתם לסדר קודם לכן, כנהוג.

לדעת חברי הוועדה בכך הוא הפר את כללי האתיקה במקרה זה.

קובלנות נגד חבר הכנסת מילביצקי בגין התבטאויות:

ג. התבטאות במליאת הכנסת מיום 26.6.24:

הקובל : חבר הכנסת עופר כסיף

הקובלנה : בעת שחבר הכנסת כסיף נאם במליאה, חבר הכנסת מילביצקי קרא לעברו "תומך טרור", "טרוריסט עלוב" ו"שונא יהודים". לאחר מכן, חבר הכנסת מילביצקי עלה לנאום וקרא לחבר הכנסת כסיף "גידול ממאיר בבית הזה", "מצורע", "בוגד בעמו ובמדינתו", והאשים אותו כי הוא קורא לפגיעה באזרחי המדינה.

תגובת חבר הכנסת חנוך דב מילביצקי : לדברי חבר הכנסת מילביצקי, קריאות הביניים היו בתגובה לדבריו של חבר הכנסת כסיף, אשר השתמש בין היתר בביטויים "טרור לאומי משיחי גזעני של נוער הזוועות", "מתנחלים", "התניחס לצה"ל כאל" כלי עזר בשירות הטרור הלאומני" ועוד. לדברי חבר הכנסת מילביצקי, הוא לא יכול היה להישאר אדיש לדברים, ולפיכך קריאותיו מוצדקות ואף מתבקשות. חבר הכנסת מילביצקי הוסיף כי השימוש במונח "טרוריסט" היה תוצאה של סערת רגשות. לגבי הדברים שאמר כנגד חבר הכנסת כסיף בנאומו טוען חבר הכנסת מילביצקי טענת "אמת דיברתי", לנוכח הדברים שאמר חבר הכנסת כסיף בנאומו קודם לכן. חבר הכנסת מילביצקי הוסיף גם כי לא קרא לח"כ "מצורע", אלא טען שראוי שאדם כמוהו ירגיש מצורע בבית הזה.

ד. התבטאות בישיבת ועדת החינוך, התרבות והספורט ביום 19.6.23:

הקובל : חבר הכנסת עופר כסיף

הקובלנה : חבר הכנסת מילביצקי כינה את חבר הכנסת כסיף "תומך טרור עלוב".

תגובת חבר הכנסת חנוך דב מילביצקי : הביטוי "תומך טרור" מתאר מצב עובדתי בכל הנוגע לחבר הכנסת כסיף, ולכל הפחות – פרשנות סבירה ועניינית להתנהלותו.

דיון הוועדה

8. הוועדה צפתה בתיעוד הווידיאו של האירועים וקראה את פרוטוקול הישיבה. בהחלטות עבר הבחינה הוועדה בין חופש הביטוי הפוליטי הרחב שמוענק לחברי הכנסת ובין השמעות והכפשות אישיות כלפי מי מחברי הכנסת. מחברי הכנסת מצופה להצליח להפריד בין האדם ובין דעותיו, להיות מסוגלים להתנגד בכל כוחם לעמדותיו של אדם אך להתנהג בכבוד לאדם עצמו.

9. הוועדה מבקשת להעיר את תשומת ליבו של חבר הכנסת מילביצקי כי גם אם נאמרו על ידי מי מחברי הכנסת דברים קשים שהסעירו את רגשותיו, יש לשמור על כבוד הכנסת ועל כבוד חבריה. הוועדה סברה כי האמירות שהטיח בחבר הכנסת כסיף אינן יכולות להיות חלק מהשיח בבית המחוקקים, וכי יש בהן הפרה של כללי האתיקה.

החלטת הוועדה

10. הוועדה קובעת כי חבר הכנסת מילביצקי הפר את כלל 1א(4) לכללי האתיקה הקובע כלהלן :

"חבר הכנסת ישמור על כבוד הכנסת וכבוד חבריה, יהיה מסור למילוי תפקידיו בכנסת, ינהג בדרך ההולמת את מעמדו כחבר הכנסת ויעשה לטיפוח אמון הציבור בכנסת."

11. ועדת האתיקה החליטה מכוח סמכותה לפי סעיפים 13ד(3) ו-33(ב) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951, להטיל על חבר הכנסת מילביצקי **נזיפה ושליטת זכות הדיבור בישיבות המליאה למשך שש ישיבות בתאריכים 2.7.25, 7.7.25, 8.7.25, 9.7.25, 14.7.25 ו-15.7.25.**

12. החלטה זו התקבלה, בין היתר, לנוכח החלטת הוועדה 9/25, שעסקה בקובלנות על התבטאויות דומות של חבר הכנסת מילביצקי ובה הוחלט להטיל עליו סנקציה של אזהרה, ומשום צבר הקובלנות. לצד ארבע הקובלנות האמורות שבהן מצאה הוועדה הפרה של כללי האתיקה, הוועדה דחתה שתי קובלנות נוספות כנגד חבר הכנסת מילביצקי.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.